

Predkladacia správa

Návrh zákona o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa predkladá na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2010 – 2014, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala vytvoriť nový legislatívny rámec financovania, organizácie a fungovania verejnoprávnych médií s cieľom zvýšiť efektivitu ich činnosti a posilniť ich verejnoprávny charakter.

Aj napriek záväzku vlády Slovenskej republiky, ktorý predpokladal predloženie koncepcie s novým komplexným modelom existencie verejnoprávnych médií v podmienkach Slovenskej republiky, súčasná kritická finančná situácia Slovenskej televízie, klesajúci záujem o jej vysielanie ako aj roky pretrvávajúce problémy riadenia či nezávislosti tejto inštitúcie, ktoré neustále zvyšujú intenzitu hlasov za jej zrušenie, si vyžiadali razantné kroky a návrhy, ktoré zabezpečia riešenie neúnosnej situácie v čo najkratšom čase. Dlhodobé problémy verejnoprávnych vysielateľov poukazujú najmä na to, že súčasná podoba ich existencie je vzhľadom na charakter a veľkosť slovenského mediálneho trhu dlhodobo neudržateľná.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody bol pripravený návrh zákona o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého hlavným cieľom je predísť ďalšiemu zadlžovaniu verejnoprávneho vysielania, vytvoriť podmienky pre jeho konsolidáciu, a zároveň zefektívniť hospodárenie, kontrolu a riadenie verejnoprávnych vysielateľov s cieľom zvýšiť kvalitu ich vysielania. Predkladaným návrhom zákona sa zriaďuje nová verejnoprávna inštitúcia Rozhlas a televízia Slovenska, ktorá zabezpečuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania, ktorá vznikne zlúčením Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie. Zlúčenie Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie do jednej inštitúcie predstavuje prvý z viacerých krokov procesu tvorby nového modelu verejnoprávneho vysielania v Slovenskej republike, ktorý bude v nasledujúcom období doplnený aj o zmenu systému jeho financovania, o nové zadefinovanie obsahu pojmu služba verejnosti a o spoločné priestorové riešenie novovzniknutého verejnoprávneho vysielateľa. Nový systém financovania verejnoprávnych vysielateľov bude zohľadňovať pravidlá štátnej pomoci pre oblasť verejnoprávneho vysielania stanovené Európskou úniou a jeho zavedeniu budú predchádzať konzultácie s Európskou komisiou.

Predmetom návrhu zákona je úprava postavenia, poslania, úloh a činností Rozhlasu a televízie Slovenska, jej orgánov a hospodárenie a financovanie Rozhlasu a televízie Slovenska. Návrh zákona vymedzuje postavenie Rozhlasu a televíziu Slovenska ako verejnoprávnej inštitúcie, s ponechaním všetkých atribútov súčasných verejnoprávnych vysielateľov, t. j. ako národnej, nezávislej, kultúrnej, informačnej a vzdelávacej inštitúcie. Následne zákon upravuje poslanie, úlohy a činnosť Rozhlasu a televízie Slovenska, jej orgánov a hospodárenie a financovanie Rozhlasu a televízie Slovenska

Návrh zákona zavádza niekoľko zásadných zmien, ktorých cieľom je vytvoriť optimálne podmienky pre zabezpečenie plnenia funkcií, ktoré pre verejnoprávneho vysielateľa vyplývajú z právneho poriadku Slovenskej republiky. Vzhľadom na to, že činnosť ako aj odbornosť doterajších orgánov Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie boli a sú dlhodobo spochybňované, návrhom zákona dochádza k redukcii orgánov verejnoprávneho vysielateľa a mení sa aj doterajší spôsob ich kreovania. Orgánmi Rozhlasu a televízie Slovenska budú generálny riaditeľ a rada.

Generálny riaditeľ bude v plnom rozsahu zodpovedať za riadenie a rozvoj Rozhlasu a televízie Slovenska a za plnenie jej poslania a hlavných činností vyplývajúcich z tohto návrhu zákona a príslušných osobitných predpisov. S cieľom posilnenia vážnosti, podpory a významu novovznikajúcej verejnoprávnej inštitúcie pre oblasť vysielania, sa návrhom

zákona voľba generálneho riaditeľa po rokoch vracia do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“).

Rada je v zmysle návrhu zákona orgánom dohľadu. Pri rešpektovaní princípov transparentnosti a nezávislosti členov rady volí a odvoláva národná rada. Rada má deväť členov a pre zabezpečenie kvalitného a odborného dohľadu sa pre členstvo v rade návrhom zákona ustanovuje zastúpenie odborníkov z oblasti práva, ekonómie a rozhlasového a televízneho vysielania. Zloženie rady má zabezpečiť kvalifikované stanoviská rady tak v právnych ako aj ekonomických otázkach Rozhlasu a televízie Slovenska, ale aj v otázkach programu a naplňania verejného záujmu vo vysielaní. S cieľom zabezpečenia profesionality rady návrhy kandidátov na členov rady môžu predkladať Výboru národnej rady pre kultúru a médiá právnické osoby pôsobiace v oblastiach, ktoré návrh zákona presne vymedzuje, pričom kandidát musí spĺňať podmienku dosiahnutia aspoň piatich rokov odbornej praxe a aspoň troch rokov riadiacej praxe (s výnimkou právnikov).

Predkladaný návrh zákona vytvára optimálne podmienky pre riadenie, tvorbu programov a efektívne využívanie finančných prostriedkov, ako aj účinnejšiu kontrolu verejnoprávneho vysielania. Rozhlas a televízia Slovenska vykonáva svoju činnosť najmä prostredníctvom organizačných zložiek, ktorými sú Slovenský rozhlas, prostredníctvom ktorého sa zabezpečuje služba verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a Slovenská televízia, prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje služba verejnosti v oblasti televízneho vysielania. Tieto organizačné zložky sú samostatne hospodáriacimi vnútornými organizačnými jednotkami bez právnej subjektivity.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

V súvislosti s prijatím návrhu zákona sa predpokladá pozitívny vplyv na verejné financie. Zlúčením Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie by sa mala dosiahnuť úspora finančných prostriedkov a zastavenie zadlžovania verejnoprávneho vysielania. Efekt úspory sa prejaví najmä v oblasti administratívnej agendy (komunikácia a PR, medzinárodná spolupráca, agendy zvláštnych činností, oblasť registratúry, oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ľudských zdrojov, právnej agendy, kolektívne zmluvy), v oblasti ekonomickej agendy (oblasť účtovníctva a financií, mzdová a honorárová agenda, oblasť rozpočtu a kontroly, oblasť vnútorného auditu), v oblasti techniky a technológie (zmluvné agendy voči externému prostrediu, prenosy – kultúrne, športové, spoločenské, ich produkcia, spoločné dátové úložisko pre zdigitalizované fondy, koordinácia registratúrnych činností), v oblasti výroby programu (regionálni a zahraniční spravodajcovia a informačné agentúrne zdroje, spoločná realizácia športových, kultúrnych a spoločenských podujatí) a v oblasti obchodnej činnosti (jedno obchodné a marketingové centrum). Zrušením dvoch rád a dvoch dozorných komisií a ustanovením jednej deväťčlennej rady novej verejnoprávnej inštitúcie sa dosiahne výrazná úspora na odmenách členov rady. V dôsledku zavedenia novej právnej úpravy sa v roku 2011 predpokladajú úspory v minimálnej výške 1 653 725 Eur.

Návrh zákona nepredpokladá negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a hospodárenie podnikateľskej sféry, stav životného prostredia a informatizáciu spoločnosti. Vplyv zákona sa môže prejavíť vo vzťahu k zamestnanosti, nakoľko racionalizácia a zefektívnenie činností, ktoré prinesie zlúčenie Slovenského rozhlasu so Slovenskou televíziou predpokladá zníženie počtu zamestnancov novovzniknutej inštitúcie. Vo vzťahu k obyvateľom je pozitívom návrhu zákona posilnenie a zefektívnenie plnenia funkcií verejnoprávneho vysielania, skvalitnenie jeho programu a obnova dôveryhodnosti vo vzťahu k verejnosti, pre ktorú bolo vytvorené.

Z dôvodu hrozby značnej hospodárskej škody (podľa vykonávacieho plánu a programového konceptu Slovenskej televízie počíta táto inštitúcia v roku 2011 s deficitom až 37 miliónov eur) sa navrhuje predložiť návrh zákona na skrátene legislatívne konanie.